

"במחשבה שנייה" – איך השפה מעצבת מציאות?"

סדרת הרצאות ביקורתית ואקטואלית על שפה, חברה ומנגנוני כוח

המילים שאנו משתמשים בהן – בחדשות, ברשתות, בכיתה, בסלון – מעצבות לא רק את השיח הציבורי, אלא גם את הדרך שבה אנו תופסים את עצמנו ואת האחרים. לעיתים הן משקפות מציאות; לעיתים הן יוצרות אותה. הסדרה מבקשת להתבונן באופן ביקורתי ומדויק על האופן שבו שפה פועלת בתוך מערכות כוח, בתוך משברים, ובתוך היומיום.

ההרצאות משלבות מחקר עדכני ממגוון תחומים: בלשנות, קוגניציה, פילוסופיה של השפה, מדע, טכנולוגיה וחברה. הדגש הוא על **חשיפת מנגנונים** ועל הבנת הדרכים שבהן מסגור, מושגים ונרטיבים מכוונים את התודעה ואת החברה.

הסדרה פונה לכל מי שמבקש/ת להבין לעומק איך שפה מייצרת מציאות – ולמה כדאי להיות ערים לכך במיוחד בתקופות של קיטוב ומשבר.

הסדרה מציעה נקודת מבט מחקרית ומתייחסת לשאלות שמעסיקות את החברה הישראלית דרך מסגרות תיאורטיות וכלים אנליטיים. היא מאפשרת למשתתפים לפתח רגישות לשפה ולמסגור, ולזהות כיצד הנרטיב הציבורי משפיע על ההבנה שלהם את המציאות.

סילבוס הסדרה (10 מפגשים)

חלק א': היסודות – איך שפה בונה תודעה?

1. **הקדמה: המילים שבראש שלנו** – הקשר בין שפה, קוגניציה ותפיסת המציאות.
2. **סולידריות מול קיטוב** – איך השפה יוצרת הבחנות בין "אנחנו" ל"הם"?
3. **"שפה מחייבת": מוסדות וכוח** – כיצד מערכות המשפט, הרפואה והביטחון משתמשות בשפה סמכותית כדי לנהל, ולעיתים לשלוט, בחיי האזרח.
4. **למה אנחנו "נדבקים" בנרטיב?** – איך חרדה ציבורית ושימוש בשפה גורמים להמונים להתכנס תחת סיפור אחד, גם כשהוא בעייתי.

חלק ב': שפה בזמן משבר

5. **הקורונה: בין רפואה למלחמה** – פירוק מושגים שהפכו את השיח הרפואי לשיח של קרב.
6. **7 באוקטובר: שפה של טראומה ושל זהות לאומית** – בחינה של דפוסי אחדות, ניכור ונקמה.
7. **"הפיכה" מול "רפורמה": מי שולט במילה?** כיצד בחירה לשונית מכוונת את הזווית שממנה המציאות נקראת.

חלק ג': פרקטיקה וסיכום

8-9. **לפרק ולהרכיב מחדש** – סדנה יישומית המעניקה כלים לזיהוי מניפולציות בחדשות וברשתות וטכניקות לבניית שפה מדויקת, מורכבת ומכבדת יותר.

10. **מפגש סיכום** ודיון פתוח.

פרטים טכניים ועלויות

- **היקף הסדרה:** 10 מפגשים.
- **משך מפגש:** 90 דקות.
- **פורמט:** הרצאות פרונטליות המשלבות דיון פעיל עם הקהל.
- **עלות הסדרה:** 42,000 ש"ח + מע"מ.

מי אנחנו?

- **הילה פראלטה שביט** – חוקרת סמנטיקה קוגניטיבית מבוססת שימוש, מתמקדת במבנים מושגיים ובתהליכי המשגה.
- **גיל מרטנס** – חוקרת את השיח המקוטב ברשת, דרך תיאוריות מתחום מדע, טכנולוגיה וחברה (STS), מרצה במכללה למנהל, מרצה ויועצת לארגונים.

לפרטים נוספים, פנו אלינו

הילה – 054-472-2852

גיל – 054-428-0574 <https://www.gillmertens.com/>